

Фестывалім!

ТУТ «ПАД ФАНЕРУ» НЕ СПЯВАЮЦЬ

У Віцебску рыхтуюцца да XXX Міжнароднага музычнага фестывалю імя І. І. Салярцінскага. У ім возьмуць удзел і зоркі сусветнай велічыні, графік выступлення якіх на найлепшых сцэнах свету распісаны на гады ўперад.

Традыцыйна фэст пройдзе ў Віцебскай абласной філармоніі.

З 3 па 12 снежня абласны цэнтр без перабольшання стане ўнікальным месцам для аматараў музыкі. Як адзначыла дырэктар дзяржаўнай канцэртнай установы «Віцебская абласная філармонія» Алена ПАДАЛЯК, падчас культурнай падзеі дваццаты раз адбудуцца навуковыя чытанні.

Іван Іванавіч Салярцінскі пражыў кароткае жыццё, але назаўсёды ўвайшоў у спіс самых адукаваных людзей планеты. Нарадзіўся ў Віцебску ў 1902 годзе, памёр у 1944-м у Новасібірску. Славу атрымаў як музыказнаўца, музычны

і тэатральны крытык, тэарэтык балета, даследаваў пытанні эстэтыкі і псіхалогіі. Ён ведаў больш за 25 моў, каля сотні дыялектаў. Іван Іванавіч сябраваў з Дзмітрыем Шастаковічам, які прысвяціў яго памяці другое фартэпіяннае трыа.

У Віцебску Салярцінскаму стаіць помнік — каля музычнага вучылішча, якое носіць яго імя.

Сёлета на першым канцэрце выступіць заслужаны артыст Расіі Барыс Беразоўскі, адзін з самых таленавітых піяністаў. Крытыкі розных краін называюць яго віртуозам. Ён выканае творы рускіх кампазітараў, у тым ліку Дзмітрыя Шастаковіча.

А падчас урачыстага закрыцця выступіць нашчадак легендарнай рускай дынастыі, лаўрэат міжнародных конкурсаў скрыпач з Францыі Франсуа Піно-Бенуа.

Як сцвярджаюць арганізатары, нават людзі «непадрахтаваныя», вельмі далёкія ад класічнай музыкі атрымаюць асалоду на канцэртах.

Фактычна за гады правядзення фестывалю вырасла цэлае пакаленне. І хай параўнальна нямнога, але ў абласным цэнтры стала больш тых, хто разумее, што такое сапраўднае мастацтва.

Цікава, што ў праграму гарманічна «ўпішацца» і выступленне віцебскага калектыву сучаснай харэаграфіі.

Па-за фэстам «культурнае меню» філармоніі таксама вельмі багатае і насычанае сюрпрызамі.

У прыватнасці, тут праводзяць музычныя ўрокі для цяжарных і для мам з немаўлятамі. Такім чынам можна навучыцца, напрыклад, спяваць калыханку....

Вельмі папулярнымі сталі выступленні сімфанічнага аркестра філармоніі і іншых калектываў. Цікава, што выступаюць музыканты, выканаўцы і пад адкрытым небам. І штогод на гэтыя канцэрты прыходзіць усё больш людзей.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Чым прыцягальны Глуск?

ДЗЯКУЙ, ПАЛІЯНА

На афіцыйным сайце гарадскога пасёлка ёсць каардынаты гасцініцы жылкамгаса. Канешне, умовы пражывання на аматара, але, калі няма іншых варыянтаў, што доўга думаць. У анкеце, якую мне далі запойніцы, трэба было пазначыць месца работы і пасаду. «А што, калі я звычайная турыстка?» — не пажадала я раскрэчывацца. «Пішыце тады, што праездам», — закрыла тэму рэгістратар. Апартаменты каштавалі каля 11 рублёў. Гэта за пакой у блоку. «Выбірайце любы, — дазволілі мне. — Ключ у дзвярах». Дарэчы, люкс за 35 рублёў аказаўся заняты. Акрамя таких, як я, вандроўніцы, ёсць яшчэ і камандзіраваныя. Мне яшчэ пашчасціла, што іх было нямат. Але, каб прыгоды былі не вельмі экстрэмальнымі, лепей браніруйце нумар загадзя.

Умовы пражывання, мякка кажучы, спартанскія. На блок толькі прыбіральня, гарачай вады няма наогул, а адзіны на ўвесь трохпавярховы будынак душ можна наведаць за асобную плату — 3,4 рубля за гадзіну. Мудрая дзяўчынка Паліяна пісьменніцы Элінора Портэр калісьці навучыла мяне радавацца дробязям. І я радавалася, што ў крапе «гатэля» ёсць хоць халодная вада, што ў блок да мяне нікога не падсялілі, бо ў дзвярах двух асобных пакояў не было замкоў, а ў адным нават ручкі. Тэлевізара таксама не было, але ж не для гэтага я сюды ехала. Цяжэй было пераканацца сябе, што ў нумары не так халодна, як здаецца. Але я шчыра радавалася, што на вуліцы невялічкі мінус і што вінегрэт, які я купіла, каб павячэраць, да раніцы не сапсуецца нават без халадзільніка. Яго, як вы зразумелі, таксама не было. На жаль, гасцініцы на перыферыі — заўсёды балючае пытанне. І Глуск прапануе не самы дрэнны варыянт. Тутэйшым прадпрымальнікам у сферы аграэкатурызму варта было б узяць гэта на заметку.

МЯСЦОВЫЯ ЦІКАВОСТКІ

Жыццёва-бытавыя выпрабаванні не сапсавалі агульнага ўражання ад Глуска. На вуліцах чыста, людзі ветлівыя, кавярняў хапае, ежа смачная і разнастайная. Мне, напрыклад, спадабалася рыба па-глуску і блінцы з тварогам. Ёсць месцы, дзе можна прыемна пасядзець разам з

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

маленькімі дзецьмі. Для іх прадугледжаны асобны куточак.

Асабліва прыгожа каля парку, дзе захаваліся пабудовы XIX стагоддзя. Гарадскі пасёлак вельмі кампактны і зручны для турыста — па ім прыемна гуляць пешшу. Ёсць месцы і для заняткаў спортам. Нават пашкадавала, што не прыхапіла з сабой купальнік: сёлета тут пры гімназіі адкрыўся цалкам абноўлены басейн. Вечарам ён працуе для жыхароў і гасцей населенага пункта.

Мясцовыя жыхары лічаць, што акрамя музея ў іх болей няма чаго і глядзець. Але, маю думку, з гэтага

Пра мясцовыя славатасці можна даведацца адразу ж на вакзале.

месца ўсё толькі пачынаецца. Тут можна знайсці шмат падказак, куды рухацца далей. Яшчэ дома высветліла, што музей у Глуску далёка не адзін. Захаваннем спадчыны займаюцца тутэйшыя школы і гімназіі. У апошняй, напрыклад, музей ажно два — ткацтва і хлеба. Ухіл робіцца на выхаваўчы працэс, але цікавай турыстцы не адмовілі ў іх наведванні. Наадварот, яшчэ і экскурсію правялі. У першым музеі ўразіла колькасць ручнікоў і строўяў, побытавых рэчаў, якімі пры жаданні яшчэ можна карыстацца. Цікава было паглядзець на туплі, падбітыя драўлянымі цвікамі. Доўга разглядала рукатворнае дрэва, якое пакінулі выпускнікі. На яго лісточках надпісы, хто кім жадаў стаць. Напрыклад, Пётр Тылец марыў быць настаўнікам інфарматыкі. Ён ім стаў і цяпер працуе ў гэтай жа гімназіі. «А як узнікла ідэя стварыць музей хлеба?» — цікаўлюся, калі мы разам з настаўніцай ідзем да яго. «Ну як жа? — здзіўляецца яна. — Трэба, каб дзеці ведалі, як шмат сіл у яго ўкладзена. Аднойчы стала крыўдна, што школьнікі хлеб у сталовай не даядаюць. Выраслі расказаць, што ён не з

паветра бярэцца». Я добра ведаю, наколькі цяжка здабываецца хлеб, але музей сапраўды цудоўны. Тут і вырабы з саломкі, і зробленая рукамі таленавітых настаўнікаў і вучняў сельскагаспадарчая тэхніка, і нават стылізаваны куточак жылля пачатку XX стагоддзя: з калыскай, дубовым куфрам, драўляным ложкам, печку і жорнамі, на якіх яшчэ можна памалоць зерне.

Не расчараваў і музей школы № 2. Са сцен установы выйшла шмат таленавітых вучняў, якія сталі вядомымі мастакамі, артыстамі, музыкантамі, урачамі, навукоўцамі, спартсменамі. Пра іх з

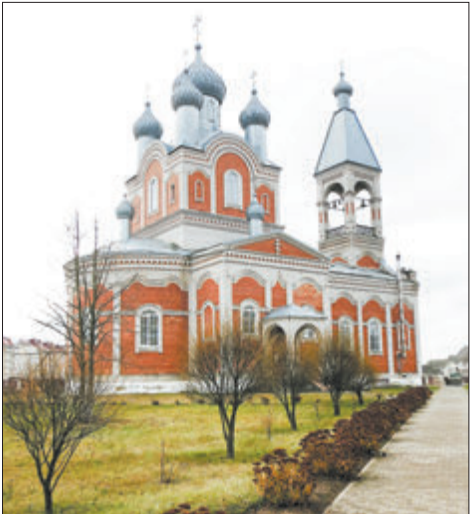
дынэлі, больш вядомаму пад імем Альгерд Абуховіч. Нарадзіўся Альгерд у глускай вёсачцы Калацічы, а пахаваны ў Слуцку. Са знакамітым італьянскім родам, прадстаўніком якога з'яўляецца скульптар і мастак XVI стагоддзя Бачо Бандынілі, беларускі пісьменнік, байкапісец і перакладчык звязаны па жаночай лініі.

У музеі шмат цікавых экспанатаў невядомага паходжання. Напрыклад, вялікае пасярэбранае люстэрка. Падчас вайны яго спрабавалі вывезці ў Германію немцы, але яно было настолькі грувасткае, што яны кинулі яго па дарозе. Адна глуская сям'я забрала каштоўную рэч сабе і толькі нядаўна перадала ў музей: не ўпісвалася ў сучасны інтэр'ер. А яшчэ музейныя работнікі з задавальненнем пацвердзяць версію, што карані Максіма Багдановіча хаваюцца ў тутэйшых краях. Раскажуць пра мясцовы халакост — Мыслачанскую гару, дзе ў вайну расстралялі некалькі тысяч яўрэяў. Кажуць, чарга з людзей, асуджаных на смерць, расцягнулася на некалькі кіламетраў.

Адна з захаваных славатасцяў Глускага раёна — драўляная царква XX стагоддзя ў вёсцы Гарадок. Я, на жаль, не даехала да яе — не хапіла часу, але гэта недалёка ад Глуска і з транспартам ад аўтавакзала няма праблем. Затое наведала ў райцэнтры Богаяўленскую царкву, якая была пабудаваная замест старадаўняй. Праўда, зусім на іншым месцы. На падмурках былой царквы ўзвялі рэстаран «Піціч», які, дарэчы, нядаўна перабудавалі ў яшчэ адну царкву. Мясцовыя кажучы, што людзі, якія спраўлялі там вяселлі, былі нешчаслівыя. Новая Богаяўленская царква знакамітая тым, што тут захоўваецца старая ікона, якую знайшоў на гарышчы дома і адрэстаўраваў мастак Іван Булгакаў. У інтэрнэце пішуць, што абраз цудоўны. А яшчэ ў гэтым храме ёсць абраз Валянціны Мінскай, які міраточыць. Да яго прыходзіць шмат паломнікаў.

НА ЗАМКАВЫХ РАЗВАЛІНАХ

Дакладней — земляных валах. Бо ад замка, на жаль, нічога не засталася. Пакулі аглядала мясцовасць, а гэта ярка з горадскім парку, пазнаёмілася з вельмі цікавымі жыхарамі пасёлка — Анатолем

У Богаяўленскай царкве аж два цудоўныя абразы.

Зайцавым і Уладзімірам Чабаном. Апошні паведаміў, што калісьці быў старшынёй тутэйшага пасялковага Савета і шмат чаго зрабіў для захавання гістарычнай спадчыны. Ён з задавальненнем паказаў і раскажаў, дзе знаходзяцца старажытныя падземныя хады, якія вядуць за раку Піціч і нават да самога Бабруйска. А да яго, хто не ведае, болей за 40 кіламетраў. Дарэчы, мясцовыя дагэтуль знаходзяць тут рэшткі рознакаляровай кафлі, якой былі ўпрыгожаны пакоі замка...

— А яшчэ тут быў цудоўны касцёл, крыжы якога бачылі ажно ў Бабруйску. У ім знаходзіўся арган, які па гучанні лічыўся адным з найлепшых у вёсцы. Касцёл узарвалі падчас вайны, калі вызвалі Глуск. У ім немцы захоўвалі боепрыпасы, а нашы з гарматы стралялі ў іх ды трапілі ў будынак, і ён увесь разляцеўся, — раскажаў сумную гісторыю былы старшыня.

ЦЭННІК ВАНДРОЎКІ

Два дні знаходжання ў Глуску абышліся мне прыкладна ў 40 рублёў — гэта дарога (пяць рублёў да Бабруйска і тры да Глуска і столькі ж назад), пражыванне і харчаванне. Яшчэ рублёў 30 трацілі на сувеніры. Купіла прыгожую скаarbonку вытворчасці тутэйшага Веснаўскага дома-інтэрната, дзе жывуць хворыя, але вельмі таленавітыя дзеці (пра іх я ўжо неаднойчы пісала), і сімпатычнае ўпрыгажэнне, зробленае рукамі мясцовай майстрыхі. Сувенірная лаўка працуе ў музеі, і гэтай установе вельмі патрэбна такая вось фінансавая падтрымка. Рабіць пакупкі тут прыемна яшчэ і таму, што супрацоўнікі за сімвалічную плату праводзяць вельмі добрыя экскурсіі. А знаёміцца са скаarbonамі роднага краю — сапраўднае задавальненне.

Нэлі ЗІГУЛЯ.